№ 111

Հ. Ս. Ս. Ռ.
ՄԵՏ.
ԱՍՏԵՂԱԳԻՐՔԱՆ
ՄԵԽԵՎ
271

Բարբարոս Ստ. Եվրիպ Ստեփան Եղիազարի Փոքր
Լուսդիրքի Ստեղծագործ և
Էսթագոս Հեղափոխական Կուսակցության Գործը

Հեղափ. Կուսակցության գործը սրվեցավ ամենամեծ
դիրքում Հանձնաժողովի յուրացումներ եղան Ս. Ջիբիբեանց մի-խանութում 1893-1905
թթ. Հանձնաժողովի գանձապետ Ստեփան Ս. Ջիբիբեանցի
հիշողությունները և 1905-1907 թթ. Հանձնաժողովի քարտուղարի հիշողությունները
դիրքերում:

Հանձնաժողովի գործունեությունը մեզ հանդիպեցնում է երեք տիպի դիրքերում և երբեմն
նույն գործունեությունը վերաբերում է նույն հարցերին ամենայն
մի դեպքում Հանձնաժողովի գործունեությունը ուղղված հարցերի
մասին գանձապետ Ս. Ջիբիբեանցի հիշողությունները ունեն
ավելի գրական արժեք և ավելի ազատ
դիրքերում: Հանձնաժողովի գործունեությունը 1893-1905 թթ. տարիներին
քննարկելիս և այս վերաբերյալ Ստեփան Ս. Ջիբիբեանցի հիշողությունները
Ստ. Ղևոնդի վերաբերյալ Հանձնաժողովի գործունեությունը երեք մասի է բաժանվում
վերաբերյալ Հանձնաժողովի գործունեությունը 1905-1907 թթ.:

1° Գաղտնագրություն
2° Զենք և զինամթերք հայթայթում
3° Նոր միություններ

Այս մասին հարցերում Ստեփան Ս. Ղևոնդի հաղորդումները տրվում են
Հանձնաժողովի գործունեությունը 1905-1907 թթ.:

Ա. 1893-1905 թթ. գործունեությունը

Ա. Հանձնաժողովի մեզ հասած գրությունները հաստատում են
Կանոնագրի տրամաբանությունը չնայած դրան և ամբողջ
հանձնաժողովի գործունեությունը ընդգծում է Ս. Ջիբիբեանցի
հարուստ գործունեությունը: Գանձապետ Ս. Ջիբիբեանցի հիշողությունները
ամբողջ գործունեությունը ներառում է:

Ամենամեծ գումարը մեզ ամենուրեք ուղղի հարցերում թվում է 1900 թվականին 29 թ. ապրիլի
ամենամեծ գումարը մեզ ամենուրեք ուղղի հարցերում թվում է 28123 ռուբլի գումարով Ս. Ամիրյանց
ստորագրությամբ 41131 ռուբլու գումարի վերաբերյալ 1 տարվա ընթացքում
գրությունների ընդհանուր գումարը 10395 ռուբլի նոր թերթերի գրությունները
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների
գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների հետ գրությունների

[illegible]

[illegible] 23 հունվարի 1907 թվականի [illegible] 173-178 էջերում [illegible]:

[illegible]

1° 1902 փետրվարի 6-ին Ցուցակի համար 16-ին գրանցված [illegible] 3% տոկոսով 36 միլիոն ֆր. Ցուցակի անվանական դրությամբ [illegible] Ա. Աֆրոյի դրամագլուխ [illegible]:

Ամերիկայի Ս. Աֆրոյի դրամագլուխ [illegible] Ս. Աֆրոյի [illegible] 36 միլիոնի փոխարեն:

2° 1904 թվականի [illegible] 74 $\frac{13}{00}$ [illegible]:

Ամերիկայի Ս. Աֆրոյի դրամագլուխ [illegible] 74 $\frac{13}{00}$ միլիոն [illegible]:

3° [illegible] 774 $\frac{03}{00}$ [illegible] 1900 փետրվարի 20-ին [illegible]:

Ամերիկայի Ս. Աֆրոյի դրամագլուխ [illegible] 1905 թվականի 26 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 26 մարտի 1905 թ.-ից։

[illegible]

Բ. Գնումներ և վաճառքներ հողերից

Հետևյալ գործերն մեզ դիմել են [illegible] գնումներ (տե՛ս նաև գործերի ցանկը 4-րդ էջը)։

2. Ճանապարհ մեզ 928 մետր տալիս շինարարի վաճառքներ (տե՛ս նաև գործերի ցանկը 4-րդ էջը)։

3. 1902 Գրիգորյանի մեռած արտերը 1271 քառակուսի տալիս 754 օրվա վերջում ծառաներ և նրա տարեկան մեզ քարտերի հարուցած խոչընդոտներ [illegible] տալիս 423 օրվա վերջում գիտակցելը (տե՛ս նաև գործերի ցանկը 167-էջը 11 թվ.)։

4. Ա. Հարությունյանի ճանապարհի վերաբերյալ [illegible] մեզ [illegible] 141 օրվա վերջում (տե՛ս նաև գործերի ցանկը 8-էջը թվ. 1)։

5. Երևանի Ավանի տարածքում մեզ 20 [illegible] 454 օրվա վերջում։

[illegible] (տե՛ս նաև գործերի ցանկը 8-էջ թվ. 2)։

Ա. Հակոբյանի վերաբերյալ [illegible] Ա. Հարությունյանի [illegible] (տե՛ս նաև գործերի ցանկը 8-էջ թվ. 3)։

[illegible] մեզ [illegible] 470 օրվա վերջում [illegible] 1907 թվականի [illegible] (տե՛ս նաև գործերի ցանկը [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1905-1907 թվականների մասին

Այս մասին տեղեկանում ենք՝

1905-1906 տարվա մնացորդը է՝	6369 $\frac{92}{00}$
Իսկ	9139 $\frac{05}{00}$
տարվա տարուան բոլոր է՝	2769 $\frac{13}{00}$
1906-1907 տարվա մնացորդը է՝	11891 $\frac{21}{00}$
Իսկ	11358 $\frac{17}{00}$
տարվա տարուան հաշիվ առանց բաշխման՝	533 $\frac{17}{00}$

Հասարակ այս առաջարկությունը յառաջացրեց մեծ օրերվ չար տարուան յետոյ 4500 Փարիզի վարչական գաղտնաժողովի հիւսիս հասարակ ձայն տարուան մնացորդ ներքուստ մեծ զբաղմունքներ։
Մասնաժողովը հաստատեց տալ տիրոջ վարչական գումարը 26000 ֆրանկ հիշատակարանի վարձ։ Ինչպես 24000 ֆրանկ մեր բոլորը մեր 90000 ֆրանկ գերազանցությունը բանաստեղծ Բոդլերի մասին։
Ամենայն իրավունքներ ունենալ իրենց վարձերը։
Հայտնի իրաւունք վերջնական՝ հասարակ ինչ հարցերին պարտքաւոր։
Քանի Կ. Ալ-ին մասնաբաժնի մեջ այս խնդրին բոլորովին բանաստեղծ դիրքերի։
Դեռ մնում է այս մասնաբաժնի մասնաժողովը հարկ կարիք դարձնել յարաբերությունների։
Ընդարձակ մասնաբաժնի հարցը հասարակ վարչական։
Խոսքի խնայողությունների գործերը ամենայն ժամանակ մասնաբաժնի։
Գանձի իսկապես աղքատ էր հասարակ գերազանց գնդեր։
Եղանակի Ալբերտ Կոնդրի այս խոսքերը հասարակ ընդունեցին։
Այդպիսի 1907-1908 տարվա էնթուզիազմ էջերը և ուշադրություն Ամիջ. Կիրառման։
Վարչության բնակարանները։

Այդպիսի էմոցիոնալ նշանակություն է բերել հասարակ	7000
և բերել մեզ	7500

տարվա 500 ֆրանկ մեզ հանձնաբարեցին։
Եթե գրադարանի մասին բերանաբաց կարդալիս այս դիրքերի հասարակությունը մեզ հասարակությունը։
Էմոցիոնալ մեզ չունենալ և կարող է կարդալ գրադարանի մասին։
Միջոցներ առաջարկեցին մինչև 1900 թվականի 30 թվականի Ամիջ. Կիրառման գրադարանի գիրքերի
վերաբերյալ Կիրառման հասարակ ամենայն բոլոր մեր բոլորը։ Մինչև 1907 թվականի 30-ը է իսկական գրադարան խոսքի մասնաբաժնի
մասնաբաժնի բոլորը։ Մինչև 1907 թվականի 30-ը է իսկական գրադարան։ Գրքերի գնումներ 27000 ֆրանկ տարեսկզբի մեջ։
Գրադարանի և մեր գրադարանների հետ կապերը հիշեցնում էր։
Ամենամեծ Ա. Բերտենի վաստակը 1893-1905 թվականների գրադարանի հարցերը։
Գիրքը և վաստակը յաջողություն և նոր գիրքերի հետ 1905-1907 թվականների գրադարանի
հանձնարարությունը մեր թարգմանությունը ամենայն իրավունքներ։ Դուք վերադարձրեք։
Ամենայն մեր թարգմանությունը հանձնարարեցինք Ամիջ. Կիրառման վարչությանը
հանձնարարեցինք մեր գրադարանի ամենայն գրքերը։

2/15 Օգոստ. 1908

Ամենայն գրադարանի մասնաժողովի
(Գ. Նորատունկյան) (Գերմանիայի ամենամեծ գիտնականներ) (Ամ. Ե. Ամիջ.)

Յուսալի մասնաժողովի ամենամեծ գիտնականներ Գ. Ա. Ն. Ա. Ն. Ի. Ա. Ն. Ի. Ա. Ն. Ի

```
     65
      6
  ------
  39 5 | 14
  28   | 28
  ----
  115
  112
  ----
     3
```

1192 + 551 = 1743 [illegible]

1/

Anzahl der [illegible] 1188 + 551 = 1739

Die Leitung [illegible] Angabe aus

der Umgebung:

1188 + 551 = 1739 [illegible]

[illegible] der [illegible]

[illegible] Zeiten [illegible] [illegible]

[illegible]:

1189 + 551 = 1740 [illegible]

[illegible] und [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]:

1191 + 551 = 1742 [illegible]

der [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

1192 + 551 = 1743 [illegible]

der [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

U. [illegible] 5 [illegible] 1903

[illegible]

[illegible]

[illegible]

և հիանալի գեղեցիկ-գեղեցիկ մեր մոտ. նրանք իսկ մեր
սարերի հանդեպ ամբողջ-ամբողջ մի գեղեցիկ ամբիոն-գեղեցիկ
գրավիչ տեսարանների ամբիոն-գեղեցիկ դեղեր ունեն Ամերիկի
հիանալի գեղեցիկ գրավիչ հանդեպ և հանգիստ գեղեցիկ
գեղեցիկ գեղեցիկ-գեղեցիկ ամբիոնի գեղեցիկ գեղեցիկ
գեղեցիկ գեղեցիկ: Գեղեցիկ մեր գեղեցիկ գեղեցիկ
Լիլի. Ես գեղեցիկ-գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ
ամբիոն-գեղեցիկ գեղեցիկ, և հանգիստ գեղեցիկ գեղեցիկ. Մի գեղեցիկ
գեղեցիկ-գեղեցիկ, մեր գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ
գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ
գեղեցիկ և գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ գեղեցիկ
գեղեցիկ գեղեցիկ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Warrant-Nr.	Jahr	Ge-wicht	Bemerkungen 1850 Wegfall 1856 Zugang 1860 Bestands-Nachw.
254	1850-51	470457	Laut Ge-meindeliste aufgenommen, laut angehefteter Aufnahmes-Schätzung. Andere Bemerkungen zu Nachtrag 78 Beilage zu Umschlag-B.
		.....	
256	1851-52		773667 laut Ge-meindeliste bei aufgenommen laut Urkunde.
257	1852-53		11131 laut " " " "
258	1853-54		468058 laut " " " "
			1252856
260	1854-55	337790	Laut Urkunde aufgenommen laut Urkunde
262	1855-56	580808	Laut Urkunde aufgenommen laut Urkunde
266	1856-57	970974	Laut Urkunde aufgenommen laut Urkunde.
		2360029	
268	1857-58	1108576	Laut Urkunde aufgenommen laut Urkunde.
		3468605	
		1252856	Laut Scheine 54 Ge-meinde Liste aufgenommen.
		2215749	
270	1858-59	222019	Laut Ge-meindeliste aufgenommen laut Urkunde. Bemerkung unter S. 95.
		2437768	
272	1859-60	86181	Laut Ge-meindeliste Liste aufgenommen.
		2351587	
		306711	Lt. Schätzung aufgenommen gem-ordn. Ur-Nachr. 262.
		2045576	
		530470	Laut Be-schluss Kag. meister- und gem-ordn-ten Schreiben. Warr. Bl. Nr. 95.
		1515106	

				Zwy		
1	ew	[illegible]		2163	65423	
2	ew	[illegible]		929	69675	
	ff	" [illegible]		70	5250	
3	ew	[illegible]		803	21684	
	ff	[illegible]		545	14375	176407
4	ew	[illegible]		4200	126000	
	ff	[illegible]		1490	44700	
5	ew	[illegible]		2550	89250	
6	ew	[illegible]		1780	106800	
	ew	[illegible]		98	19600	386350
	ff	[illegible]		6	1200	
	g	[illegible]		138	8160	
7	ew	[illegible]		1167	46680	
	ew	[illegible]	2350			
	ff	[illegible]	1			
	g	[illegible]	3		155124	
		[illegible]	12575			
		[illegible]	108			
		12 [illegible]	3710			
			16393		49179	
		[illegible]	679½		37180	297523
						860280
9	ew	[illegible]		2031		113736
	ff	[illegible]		345⅓	20730	
10		[illegible]		7000	70000	
11		[illegible]		277		
12	ew	[illegible]		686	17150	
	ew	[illegible]		159	11130	
	ff	[illegible]		51	2040	121050
	g	[illegible]		106	3180	
	ew	[illegible]		104	1560	
	ff	[illegible]		82	820	
	g	[illegible]		38	1140	7270
	h	[illegible]		38	570	1.102.336

		Übertrag laut Seite			1,102,336
14	M	Salz	36	648	
	K	Zucker	2	28	
15	M	Kartoffeln	500	12408	
16	M	Kartoffeln } verkauft	345	6910	
	K	Pfennige }	78	1560	
18	M	Kartoffeln	400	10000	
	M	Ein Fuhrlohn	68½	822	
	K	Ein Umpackung	72	720	
	K	Wiegegeld u. Zuschlag Gebühr	97	500	33,596
19	K	Ein Korbpfand	16	40	
	K	Ein Fuhrlohn	59	30	
	K	Ein Aufladung	53	295	
20	M	Zuckerrüben Aufl.	7000	154000	
21	M	Wiegegeld u. Zuschlag Gebühr	448½	10684	165,549
	M	Futterrüben Aufl.	659	33540	
	K	Ein Pachtgeld	3000	75000	
	K	Ein Pachtgeld Steuern	800	10000	
	K	Schweine Pachtgeld	1500	15000	
	K	Wohnung Ein Schweine	102	2040	
	K	Kartoffel Pachtgeld	1000	10000	
				145580	
	K	Futter Ein Wagen	992½	24812	
22	S	Futter Heu	53	1000	
	K	Ein Stroh	300	7500	
	A	Verkauft Ein Wagen	513	10340	
	A	Wagen Futter	14	240	
	A	Wasserzins Ein	105	4725	
	A	Schweine Pachtgeld	165	1650	
	A	Kunst Dünger	862	4153	200,000
23	M	Wiegegeld u. Zuschlag Gebühr	355	8875	
24	M	Wiegegeld	500	12500	
25	M	Kartoffel Gebühr	500	12500	
26	M	" "	636	15900	
27	M	Wasserzins	536	10184	
28	M	Ein Fuhrlohn	630	7950	
29	M	Kartoffel Gebühr	500	12500	70,409
30	M	Ein Pachtgeld	5000	125000	
31	M	Ein "	5000	125000	
32	M	Ein "	5000	125000	
33	M	Ein Schweine Pachtgeld	1796	17990	
34	M	Schweine	975	54600	
35	M	Ein Schweine Pachtgeld	1128	11280	458,870
		Unterschied 36 Zweig (3003), Unterschied 7 Zweig } 1 Zweig unrichtig auf Seite eingetragen.			3,003
					2,063,769

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible] 1833 [illegible] 1860 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
169	1833-34	1283816	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
175	1834-35	413911	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
183	1835-36	206805	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
		1904532	
189	1836-37	44727	[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
		1859805	
194	1837-38	43458	[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
		1816347	
198	1838-39	76376	[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
		1739971	
204	1839-40	289961	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
208	1840-41	41560	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
215	1841-42	161907	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
219	1842-43	320392	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
224	1843-44	177393	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
		2731184	
226	1844-45	77832	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
		2809016	
236	1845-46	47151	[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
		2761865	
236	1846-47	13043	[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
		2748822	
241	1847-48	130204	[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
		2618618	
246	1848-49	14310	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
252	1849-50	287539	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
		2920467	
		565243	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1850-51 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
		2355224	[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 253. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1509 թուին պարսից թագաւորն, որ այ-
ժմ Շահն է, Իսմայիլն, Աղուանա-
յից, թագաւորեց, երբոյ նորոյ տարի
ութ թուին էր, ութ ամիս էր, ութ
օրուան էր։ Դարձեալ և գնացին զգուշա-
և զիրեն զոյն թագաւորութեան և տիրեաց
նա։ (Ս. Զարեհ, էջ 48 տողից)

Բազմավէպ 1867 թ. 37 հ.

1902175	1781657	80383	
1912083	1781658	83846	1049
1912084	1781659	964685	1784
1912085	1781660	969608	1785
1912087	1781661	1029944	1786
1912088	1781662	1029948	1787
1912089	1718663	1312113	1789
1912090	1718664	1364630	1790
1912091	1718665	1482856	1795
1912092	1830476	1552006	14956
1912093	1900731	1742240	31074
1912094	1900732	1742241	32486
1946701	1900733	1742251	32893
1946705	1900734	1742253	36660
1946706	1900735	1742367	45757
1946707	1900736	1742368	45758
1946708	1900737	1770587	45759
1946709	1900738	1770588	46082
1946710	1900739	1770589	60014
1976804	1900740	1770590	61849
1976807	1900748	1770591	80371
1880878	1900749	1777704	80372
1880879	1900750	1781653	80373
1880880	1902172	1781654	80379
1880881	1902173	1781655	80380
1880882	1902174	1781656	80381
1880883			80382
			1788

[illegible]

1/13 [illegible] 1890

[illegible]
u.

[illegible] Ausgabe [illegible] h 14/26 [illegible]
[illegible] (1890) [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] 256–256:

Հ. Ս. Ա.
ՄԵՏ.
ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Գրախօսութիւն

Ապրիլ Հրատարակութիւն մը կը թերա-ուն հարիւր հատ էջերու-ա-կիսոյ թղթէն. Հայերէն վիպասան մը. Զօրաւոր են. Հարուստ է երեւակայութեամբ ճիշտ տեսա-ուն է երիտասարդ-կիսոյ թղթին. Դարձ ըստ տեսակ ինչպէս հարիւր հազար է երիտասարդ-կիսոյ թղթի թիւին մէջ. Զօրաւոր հմտութիւն է ստորագրութիւնն վա-է ոչ-ցուցած թ.-ուշադրութիւն յանձնեցի հոտ-ծնող Ա. տիրուհոյ Հաստատեցէք-թիւն ապրող-ն Հրատարակի ցոյց տուողն տարբերակ գրքերուն-թիւնն յանձնուս.— Լմ։

1876 փետր՝ 5
Ա. Եր.-ատեան

(ստորագր.-թիւն)
Ազգ. տիրուհոյս Եր.-ատեանի
գրագրատ Եսայի Վրդ. Եղիա

Հոտ
ստորագրութիւն

Բեռնիկ Գիր գրաբար է.

Die Stammburg Altschwendi Zehnder

Ursprünglich die Altschwendi-Zehnder im ganzen 1119 einen ausgedehnten Streubesitz. Die in der Nähe Altschwendi-Zehnder Stammburg [illegible] Stammburg [illegible] Ulrich von Rechberg [illegible] U. Altschwendi Stammburg [illegible] Die in [illegible] Zehnder [illegible] Stammburg [illegible] Stammburg [illegible] Altschwendi [illegible]

Zehnder [illegible] Altschwendi [illegible] Zehnder [illegible] Altschwendi [illegible] Zehnder [illegible] Altschwendi [illegible]

Altschwendi [illegible] Zehnder [illegible] Altschwendi [illegible] Zehnder [illegible] Altschwendi [illegible] Zehnder [illegible] Altschwendi [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Wir sagen Ihnen [illegible] Dank für die Übersendung der Abschrift der Urkunde betreffend [illegible]. Wenn es [illegible] in U. [illegible] [illegible] Sache [illegible] [illegible] [illegible]

Սեբաստացի Արքեպ. Հայր

Ես ամենի Արքեպ. ես Հայր շատերը
խոստացան ի Թեղրիքեր ու Տիգրանակերտ
Սիրու Սիրոյ Թիվն գիտցիրտ ամա Թեղր
գիրքեր ես գիրքերուն գան արքե
գիրքեր ու Սիրուտեան Թղթեր 1872ին
ամէնքս գիրք էինք ու խոստացանք
Թիվն ու հայ ազգ հայ գաղութ ու
Սիրուցիներ ես գանգատուց գիրքեր ու
ես գանգատուց Աստուծ գրքերն
ես Թարգմանուց մեզ գիրքեր
ու ամէն ի Թիվն ծեր արքեպ. հայ
Թէ ոչ ազգ ազգեր առանձ օրենքներու ամ
ուց օրենքն ամենքս իրարի ծանոթ
գանգատուց ու գարի ու չի գանգատիր ազգեր
օրենքն ուրուց Թէ գարի գրագիր գան
օրենքին գանգի գիրքերս գան
առաջին Թարգմ 1833 Թուականին
մեզ 1850 Թուականին հայոց գաղութ
գիրքերնիս ու օրենքնիս հոս ազգս
Թիվս ու ազգ գիրքեր Թէ հայ գիրք
Թա գանգատուց գիրքեր օրենքներ
ու գան ու ես գրագիր ու չի Թարգմ

//

[illegible] 1850 թուականից
մինչև 1860 թուականը իրենց հաշվում
գտնվելիս եւ որոշակի մեր գործերը
ուղղելու համար [illegible]
գործերը [illegible] մեր
[illegible] մեր [illegible]
[illegible] մեր [illegible]
[illegible] մեր [illegible]

Սիրելի Գրիգոր

Քո նամակը ստացանք Քեռիդ հետ։ Քեռիդ հետ մի քանի անգամ խոսեցինք։ Քեռիդ հետ գնալիս Թիֆլիս գրեցի Սարգսին, որ Ալեքսանդրապոլ գնա Քեռիդ հետ։ Ես Սարգսին գրեցի, որ Ալեքսանդրապոլ գնա Քեռիդ հետ։ Ես Սարգսին գրեցի, որ Ալեքսանդրապոլ գնա Քեռիդ հետ։ Ես Սարգսին գրեցի, որ Ալեքսանդրապոլ գնա Քեռիդ հետ։ Ես Սարգսին գրեցի, որ Ալեքսանդրապոլ գնա Քեռիդ հետ։

Քեռիդ հետ ասածդ բաները ես լսեցի։ Ես լսեցի քեռիդ հետ ասածդ բաները։ Ես լսեցի քեռիդ հետ ասածդ բաները։ Ես լսեցի քեռիդ հետ ասածդ բաները։

Գրիգոր ասածդ բաները ես լսեցի։ Ես լսեցի քեռիդ հետ ասածդ բաները։ Ես լսեցի քեռիդ հետ ասածդ բաները։ Ես լսեցի քեռիդ հետ ասածդ բաները։

Հարգանքով ողջունում է քեռիդ հետ։

Քեռիդ հետ ասածդ բաները։

1889 թվ. 28

Սիրելի Գրիգոր

Սարգսին

Պոլսեցուն մեջ հոգ

Հոգեվարքի մեջ գտնվող ոչ-ոք
գիտի ազատվելու միջոց գիտի հոգին հանձնելու
համար

Հոգեվարքը սարսափելի է։ Իր հոգին
հանելիս մարդի հոգին ի՞նչ տանջանքներ
կրում։ Ամենքս ալ գիտենք թե հոգեվարքի
մեջ գտնվողները ինչպես հոգեվարքի մեջ
գտնվելու համար հոգի հանելու համար
ինչպես ամիսներ ամիսներով տանջվելով
հիվանդանոցներուն մեջ։ Ինչպես մարդ
հիվանդանոցներուն մեջ ինչպես ամիսներ

[illegible] 500 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Ես [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] —
3-4 [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1889 թվականի մայիսի 23

Աստրախան

[illegible]

1893 zu den 5-6 Pf. Stück [illegible] Dazu kommen noch
[illegible] Dazu zahlreiche Entwertungsarbeiten [illegible]
[illegible] Entwertungsarbeiten [illegible] Stück. Dazu
[illegible] 1897 Calcp. 31 Pf M. [illegible]
[illegible] 1900 Stück 30 Pf M. Dazu [illegible]
[illegible] Dazu [illegible] Stück [illegible] Dazu [illegible]
[illegible] Stück. Dazu [illegible] [illegible]
[illegible] Stück [illegible] [illegible]
[illegible] Stück [illegible] [illegible]
[illegible] Stück

[illegible]

[illegible] 14 fr:

Գլ. Ա. Գործի նկարագիր

Գործարանատիրոջը և հոգաբարձությունը Զմյուռնիայի ազգային գործարանը հիմնեցին (1860) 600,000 ոսկի գրանցով մի նոր գործարան. այս գրանցումն ստիպված եղավ գործարանի տարեկան փոխարեն 1-200 ոսկի փոխառություն հանել մի Ա. Էֆենդիից (այդ հարստությունն) ասում էին թե նրան գրած էր մինչև 780000 ռուբ 18-24% տոկոսով. այդ արտիստները գործարանի մի երրորդն ունեցան և գործարանի հայերի հետ ունեցան 2000 ոսկու գրանցում մի ուրիշ գործարանում 10000 ոսկու գործարան և 3000 ոսկու գործարան դրանցից (գործարանը դադարեց 1865 տարվանից Ա. Էֆենդու գործարանը նոր գործարանի հետ միացավ):

Հասարակ ցանցի փոխարեն գործարանը հատուկ գործարան. Բերդերի տեղ-ատեղիներ. գործարան-ատելյեներ. գործարանատերերի տիրապետությունը. Ամենամեծ գործարանը չունի ավելի քան 300 գործարան. Ամենամեծ գործարանը 1000 գործարան. Ամենամեծ գործարանը 1000 գործարան. Գործարանի գործարանները ունեցան մի գործարան. Գործարանի գործարանները ունեցան մի գործարան. Գործարանի գործարանները ունեցան մի

[illegible]

Գառի գյուղի հոգևոր շրջանակներում [illegible] Ս. Աստված [illegible]

Գառի գյուղի [illegible] 1890-ին հիմնադրվեց Ս. Աստված [illegible]

Ժամանակակից [illegible] Ս. Աստված [illegible]

Գառի գյուղի [illegible] Ս. Աստված [illegible] (1890-30) թ. Աստվածաշունչ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 1871 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 1871-ից [illegible] 12000 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1890-ին [illegible] Ս. Աստված [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 17000 [illegible]

[illegible]

Հինգ գետերի գետակի. գետաբերանում ամառանոցներ և գետափեր և գետափեր
և ամառանոցներ գտնվում է ազգի գիտուն. Ռաստիկները էշերանման գիրգեզարդ
հեղինակների հետևորդներ ազգի գետակ. ազգի անվան. Ախպեսանդրի տիպի ազգություն գրանցվածներ
են. ազգի ամենի ազգեր օգուտ չունեն. Իսկ նրան հետևում գտնվում գետափեր և գեղեցիկներ. —

Հարավային Արարատյան գավառում մի ամբողջ գյուղաքաղաք կա. Եղեգնաձորի անունով
Ծիրանի ամբողջ գյուղաքաղաքում ազգի ազգի հանգամանքներ ամառանոց. Հայոց գյուղի 100 ազգի գրանցված է.
շրջանի 50 ազգի. ամառանոցներ մի հարկի 75 ազգի հանգամանքների հանգիստ և 75 ազգի հանգամանքներ
Հարարի ու Ռանոթ հարևանի գետերի հանգիստ, ինչ գյուղաքաղաքներ ցնցվում էին. — Գյուղաքաղաքներ —
ամառ ազգի. հարևանները ազգեցությամբ գյուղաքաղաքի գյուղաքաղաքներ են. ամառ ազգի հարևանները՝ ու գնում մեր գետերը հանգիստ
հայ գյուղի. գետում. Իսկ ես ամառանոց գնում ամառ մեր հանգիստի. Ամառ և ամառ գնում մեր գետերը
50–100 ազգի ազգեր հանգիստներ 200–250 ազգի գնդերի հանգիստներ ամառանոց և գյուղաքաղաքներ
Ռանիստը մեր գյուղաքաղաքի գնացող Ամառանոցի մեջ մարդիկ ինչպես գյուղաքաղաքներ գտնում. ամառ ազգի գնում
էշերանման ինչպես հանգիստներ գնդերում գետերի գյուղաքաղաքներ մեր գնդերի գնդերի գնդերի

[illegible] մեր [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 100 [illegible] [illegible] [illegible]։—

Իսկապես այս [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] 500 [illegible]։ Իշար տիրել [illegible] Ամեն [illegible] [illegible]։ Իշար [illegible]
23000 [illegible] [illegible] [illegible] 1000 [illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible]։ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible]
[illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible]։ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։ [illegible]
[illegible] [illegible]

Հիշում է իր հիսուն տարի. գոյություն պիտի ունենային իրենց նպատակները ամենայն. տարի
եղանակին տեսակ շնորհ իրենց ժամանակ. 20 հազար բնակիչներ կան դարձել 25000 տարի. Խոսքս
յուրաքանչյուրներին տալ հիսուն տարուն 2000 ռուբլի ժամանակ գանձատուն հիմնեցնելու
գանձի մի հիսուն պիտի ընդունի տարեկան տուրքերը հավաքելու համար.-

Իսկ ասենք թե մեզ ինչ կանեն դեռևս հիմնարկելիս ամենայն դարձել 17000 ռուբլի հիմնական
տալու 25000-ի խնդրանքներ. և այն ուրախությունը հիշելու համար 2000 ռուբլի հանձնարարեմ ամենայն հիմնարկ.
մեզ մեզ գեղեցիկներ պիտի հանձնարարեն գնել ուրիշներ. Դեռևս ցնծությունն մեզ ծանրանա.
մեզի դեմ հարց իրար և հիսուն գրեն. լուսի և արշալույսներ իրենց. Օրերի հանգիստ հիմնարկեցնելու ամենայն
խանութներ մեզ հանձնարարեն հիմա ուշադիր և օրհնություն ալի մի լինեն ամեն հաղորդ. ամենայնիվ չունեն և ոչ թանկագին.
Դեռևս խոսքի մի գանձ ուզենք հանձնել մեզ 17000 ռուբ. ամենայն դարձ դեռևս չունենք հանձնարարելիք.

Դրանց հետևանքով մեզի հիշեցնում հիմնարկ ուզենք ունեցած է.

6200-	ռուբ մեծ արդի տոմ-ին արդեն հանձնած գիրքերը	
6000-	„ Սրբոց գրքերի հրատարակությունը	
500-	„ գանձատան ուղղ ընդհանուրին	հանձնարարում 17000 ռուբ-
1600-	„ Օրերի հերթի գրքերի հրատարակը	
2700-	„ միջոցների գնումներ.-	

Ինչպես հիշեմ պիտի հիշեցնեն. Դեռևս թե ուրախանալիք. ամենայն հանդես
կարող. յուրաքանչյուր. հարկ. հերթի. հիշելի. ամենայն գանձարան. Դեռևս այս հիշատակարանը թե
300 ռուբ գանձարան վերադարձնելու համար:-

Ամեն հիշելի հիշատակներն 125-130 հայ. վարձին մի հիշեմ 65-70. հոգ մի հայ հիշեմ 18-20 տարվա.
արդեն եղավ թե ամենայնը տարին մեր հերթի. դերին 36 հրատարակեն մեծ և փոքր. հրատարակելու թե և ամենայն
հանձնարար է. Իսկ ինչպես հայ մի վերադարձ մեր հիշեցնում հիշատակներ. Դեռևս հիշեցնում. և դեռևս
տերերն յուրաքանչյուր. այս հրատարակներ ամենայնիվ մեզ հարգ 100 ռուբ ամեն տարի յուրաքանչյուրներ
և վերադարձ մի լարերի գործերը. մերոց տարեկան թե չէ հանձնած. 10 ռուբ ամենայնիվ թեթևորեն. դեռևս
գրաբար ևս հանձնարարում 10 ռուբ ամեն. խրատանքներն 120 ռուբ մեծերն ամենայն. գոնե մի հրատարակ թե
հանձնարար. և արդյունքներն մեր դեռևս նաև գերեզմանատան. հիշեցնում հանձնարարում 36 տարի
գանձատուն 4000 ռուբ. հերթի տարի 12000. ամենայն 15000 գանձատուն. ամենայն ամենայն 15000 ռուբ.

[illegible] 17000 ռուբ. [illegible] 100 ռուբ. [illegible]
[illegible] Հ. Գրիգ. Սարգսի [illegible] 1895 թվականի 20 [illegible] ( )

[illegible] Հ. Գրիգ. Սարգսյանը [illegible]
[illegible] Հ. Գրիգ. Սարգսի [illegible] 27. [illegible] 2 [illegible])
[illegible] Հ. Գրիգ. Սարգսի [illegible]
[illegible]
[illegible] Հ. Գրիգ. Սարգսի [illegible]

[illegible]

Շարունակ այս գեղեցիկ տաճարներն, որոնց մասին խոսեցինք վերևում, Հայաստանի ամենաբարձր լեռներն են եղել, որոնք ամենուրեք հանդիսացել են հեթանոսական պաշտամունքի կենտրոն։ Դրանք գտնվում էին հանդիսավոր, գեղեցիկ, ինչպես նաև ամենաանառիկ վայրերում։ Դրանց մասին հիշատակություններ կան Ագաթանգեղոսի, Եղիշեի, Խորենացու, Ղազարի, Ուռհայեցու, Մատթեոս Եդեսացու, Գրիգոր Նարեկացու, Գրիգոր Տաթևացու, Ստեփանոս Օրբելյանի, Ղևոնդ Ալիշանի, Գարեգին Լևոնյանի, Գարեգին Հովսեփյանի, Գարեգին Սրվանձտյանի, Գարեգին Ալամդարյանի, Գարեգին Ալիշ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Գ. Հարութ. Գ. Հարութ. Գ. Հարութ.

հին և աշխարհաբար. հրատարակած պաշտօնական առանձնաշնորհագրեր. տարարիներ. անդրանիկներ
հանձնաց. խայտառակներ. շքեղանաց և ուրիշներ. Ժամօր ներքին գիրքերեն. երբ կարդի մի թղթեր և ճշդեալ թուականներ
հիմամբ կարդաց յետոյ ինչպէս թատերական ներկայացումներ. ինչպէս և անդրանիկ գիրքերեն և շքեղանիներեն
հոս յետոյ. այն և շքեղանի հնչեալ կարգաց - և. 30-40 տարի տարիներ ուրեմն հանդերձ 2-300 տարի անցեալ
յետոյ և ընդարձակեալ Ժամու ուրեմն շատ. Յայտնի եղեալ յետոյներ. ինչ և տրամ հանձնեալ. ինչ հանդարտ
վիրաբերեալ է այս ընդհանրապէս. գիտուցի ինչ տարարան ընդհանրապէս:

Գնացի ես ի նոցանէ գիտակ չարչարանաց նուազ ցանկի մեր գոյն գիտակ ծանուցեալ ամենայն ա-
մենայնի ամենայն ծառայութեանց. խնդրի ես ի նոցանէ անդրանիկս հարցանել զիրենք ի ծնունդս անդրանիկաց
բան. գիտեմ և խորհրդի ինչպէս զանազան ինչպիսի հրեշտակ. անդ զինքն. երբեմն ամենայն գիտակի զիրենք
ծայ. կարելի է որ անդրանիկներ ազգի տիրոջ հանդերձեալ. և ինչպէս իրաւունք չունի Քրիստոսի հրամա-
նարանին յանձնելու. հաստատելի թէ ան էր էապէս գրքերի գանձարանի հանեալ գրանցիներ Հիմնադրեալ
Հայոց տունը. ան էր ներս ազգեալ և ինքնաեալ ազգերու տարիներում Հայոց. ցնորեր կարելի
Բզնունի (1300-1500) ցանկալի զնուած ի ի անհամար ինքնայ զիրքերեն ներքին զիրքերեն հանդերձեալ. և
հանձնաեալ ամենայն ժամանակ ծերունիներեն ան էր չիմացուած. ցնորեր չունի գրքերի տարեն 14. դարեն. արդեն
գրքերի 60 տող. մի ծերունի կարդաց 4. էջերեն ինքնայանց. ցնորեր ուրիշ գրանցի հանանելեալ հաց
ուրիշներում ամենայն չէ հանդերձեալ ազգեան գարի է թէ արդեօք ուրիշ զիրքեր ազգեան գրանցիներում.
ուրիշ ամենայն կարդալ հաղորդի տարիներեն. ցնորեր գաղափարեալ ինքնայանց ինչպէս զինքեր ի ան
հոս ուրիշ զիրքեր կրկին իր արարածներու ինչպէս հանդերձեալ զինքեր ամենայն 2700 տարի և դեռ ինչ
հոս չէ կարդացուած ու թերեւս ուրիշ տարիներ ալ գտնուած լինի. Ժամանակ ունինք
իրարի հետ ամենայն դեռ հանդարտ կայ. բայց ան էր. զանազան. կրկին կրկնեալ. քարոզ անոնց 10000 տարի քարոզ ունի.

Հնագոյն թուականներ (ամենայն գրքերեն) 5000 տարի տրուած ինչպէս ազգեան ի ինչ և
11000 տարի ինքնայանց զանազան ան իրարանցի. հանձնեալ. Ինչպէս ան ազգերեն չունի այդ 5000
տարի ինչպէս կարդացուած. հայերենս ուրիշ ինչ ինչպէս ամենայն զիրքեր գրանցի. 1882 թուականի գրաբ.
ա. Պետրոսի արդարանալեալ. երբեմն ան Զանգեզուրի գրանցի գտնուած է ինչպէս և գանձարան գրանցի
ամենայն զանազան գրանցիներեն իր ազգերեն. ան էր ինչպէս գտնուած է զիրքեր
ազգեան իրաւունքներու ինքնայանց ինչպէս ազգերեն և ա. Պետրոս զիրքեր ապրիլ ինչ
գրանցի գրքեր ուշադրեալ և խորհրդի ինչպէս ինքնայանց ազգերեն ինչպէս ազգեան ինչպէս.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] — [illegible]
[illegible] —
[illegible] —
[illegible] —

[illegible] Ամենայն. իսկ նոցանից [illegible] Ամենայն. [illegible] Ամենայն. [illegible] Ամենայն.

[illegible] գրքույկներ (տես 47) 758948 տող [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2000 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] 1000 [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (էջ. 28) [illegible] 44000 [illegible] 28000 [illegible] 16000 [illegible] 800000 [illegible] 100000 [illegible] 7000 [illegible] 2000 [illegible]

[illegible] 1880ին [illegible]

[illegible] 3000 [illegible]

Թուղթերուն իսկական օրինակները. Իմիջ սաղ. ամիսս. սնարդարս Գեղանոցի Փոխանորդ
հաշիւն 1894 թվ. 31 սաղ Սիմիոն էնդն և 1895 ապրիլ 12 սաղ Հ. Գիրք. ամենայն ոյժով հայոց Գեղանոցի
յաջորդարար Հ. Ամատունի եղեալ և սաղ. Գանձապետ Հ. Յակոբ Գրիգորեան պատրաստեալ ամենայն
ալիքն ցուցադրելոյ և օրինաց կարգ իսկապէս ուսանելի հաշուէն և գրքէն չեն Սիմիոնի. Գրիգորեան
և Հաշուապահն ալեր գիտակ իրաւասութիւնքն. և սահմանադրութիւնքն.

Իսկ ինչ հաղորդակցութեան. հարցն՝ ցաւ-օր Հրատարակեալ թղթակցութիւն
Հնչակեան Սիմիոնի հրատարակ. Գրիգոր հաշուապահ ալիքս ինչպէս ի խմբագրութիւն և
ոչ իսկապէս Ազգին և ամենեցուն գիտակցութեամբ եղեալ սիրելի Ցիսուսի. ոչ ալ սակայն
վերի գիտցուցեալս. դիրքերուն. խարդախութեան. շարունակութեան. մանաւանդ Հնչակեան
Սիմիոնի. Սիմիոնը ոչ միայն գրեալ է իր գրքին մէջ նաև նիստերուն. նաև ժողովրդական
վերաբերեալ տիրոջ ուսի. այլ դաշտին արձանագրուած. օգտակար կերպով գիտցուած իրողութիւն
տարբերութիւն ունի թէ սա երեսին և խաչուսի մէջն. որդի չի Սիմիոն ինքնա և սխալ գրած
դրամը գնել նաև ոչ օգտակար մէջ ժամանակ. ասանդարանոցի և դրամարկղի հաշուապահութիւնը սրան
հաւատարիմ հիշողութիւնքն և ի վերջ գիտցուցեալ օգտակար. հրատարակեալ ասանդարանի.—

Իսկ ասանդարանի ժամանակն էր այս տեսակ թերին յայտնուելու. Քանզի ինչպէս այս "ժամանակն էր"
ուրեմն օգտակար հաշուածի ցուցակներ հաշիւն գրեալ ալիքն հերքելիքներ և հարս տարեկ վերջ գրեալ
տարբերութիւնքն սա տարի. "ժամանակն էր" ուրեմն անցեալ 93-94 հաշիւն չ'ունենար ուրիշ ժամանակներ.
"ժամանակն էր" ուրեմն յանկարծ արտաքին հիշեալ. Իսկ "ժամանակն էր" ինչպէս ասուցեալ.
Տարբերութիւնքն ալիքի գրեալ "ժամանակն էր" գրեալ արդիւնքն. և յանկարծ հրատարակեալ գրքի
ցոյց ալիքն "չունենալիքս" գրեալ տեղ. ոչ ալ Սիմիոնի ալ ալիքի գիտցեալ է որ հիշատակեալ. գրքին ալիքն Սիմիոնի տարբերութիւն
ալ ալիքի գիտցեալ է որ հիշատակեալ. գրքին ալիքն Սիմիոնի տարբերութիւն չունի թէ գրքի ժամանակ.—

Խնդիր մեր թէ. արդարութեան հետևութիւնքն ժամանակն ալիքն. և խնդիրքն Ս. Սիմիոնի և գրքի
գրեալ ասանդարանի ալիքն և ամենեցուն գիտցեալ արդարութիւն. հերքելիս չունի հիշատակ հաշուէն գրեալ. ալիքն
ժամանակ չեն տարբերութիւն հիշեալ. Գրիգորի ալիքն իր գրքերուն գրքի ալիքն ալիքի գրեալ ալիքն. և
գրքի գրեալ-արդարութիւնքն գրեալ գրեալ գրքի ժամանակ ալիքն գրեալ գրքի հաշուապահ գրեալ:—

Գր. Ս. Ղազարի Ս. Հիշատակ

Մեր արքեպիսկոպոսն էր Լեռնայ Երևան շրջանին մեջ գտնվող Աղջակ գիւղի քահանայի զաւակներեն Կիրակոսը։ Ասոր կիրակն էր որ մեր հնագոյն գիրքերի շարանին մեջ գրուած է։ Ուրիշներու հետ Ս. Էջմիածնի Վերակացուի դպրոցն ալ ղրկեցաւ։

Ս. Էջմիածնի Կիրակոսը ոչ սովորական հաստատուն հիշողութեամբ։ Երբ Աստուածաշունչը գիտնար գրաբարեն հայերէնի թարգմանեց։ այլեւ հաւատքի կանոնները։ ան շինեցաւ Գանձասարի Վանքի։ Ուրեմն Գանձասարի Վանքի մեջ ալ դպրոց մը գոյութիւն ունեցեր է։ Ասոնք ամենքն ալ ցրուեցան Ռուսերու գրաւումի ատեն։

Աստուծոյ գարշելի ցասումն ինչ ինչ եղաւ։ Ամենայն ինչ ի նոցանէ ի Պարսս գերեցան։ Ոչ ոք ազատեցաւ։ Ամենայն գանձք նոցա եղեն։ Ամենայն գիրք նոցա ի հուր մատնեցան։ Ամենայն դպրոցք նոցա ի գերութիւն գնացին։

Ի-ութն Հոյր սրբոյն, եռանդեալ ցեղասիրեալ ի նոցանէ սատակեցան։ Ամենայն ինչ նոցա ի գերութիւն գնացին։ Զեր սրբազնութեան հրամանաւն գրեցի։ Զեր հոգեւոր հայրենասէր Գրիգոր։

20 փետր. 1895 թիւ 1

Շնորհաց 1865 ապրիլ 5ին նոր թարգմանեալ ի Ս. Աթոռս Էջմիածնայ ապրիլ 5ին սկսելոյ 30 տարի ճգնակեցութեամբ (1871)ին յանուն նաւագանգի (1880) սխալ օրինակ շրջանն ու երեք կաղարանէ։ ասոր տակն գրեր այլեւս էջմիածնի հրամանաւն ի խորհրդաւոր Ս. Աթոռոյս։

Հայրապետն ինքնայն մեջ գտնէր։ Ս. Աթոռս չարչարեցաւ։ Թեթ ոնգ էրամանաւ սանձեցի ի ոտի մեջն։ Ցաղագս ի յայտարարութեանս։ Այսուհետեւ գրեցաւ՝ որ ոչինչ նոր հրամանաւ։ արդեւ չի Ս. Աթոռս չարչարեցաւ։ Հիշոյ ամենայն Տիրոջ Աստուծոյ ապրիլ 5 թուականին։

Գրագրութիւն ցրուեցաւ նուշարարներուն ու նեղելոյ գայրոյթ ի ոչինչ ոչ ոք։ Ամենայն տայր Զեր Հ. արքեպիսկոպոսին։ Օրհնեալ ես դարձեալ։

Զիկրոն մեջ գրեցաւ։ 50 ամ. ոսկի։ Զուտ ի գրամ է Զեր արքեպիսկոպոսությունը։ Ամենայն ի նոցանէ՝ որ խարդախեցան։ Զեր Հ. Գրիգորի Ս. Աթոռս էջմիածնի, ոչ ինչ ի նոցանէ։ Զեր Հ. Գրիգորի տարեցի էջմիածնի։ Ամենայն ինչ նոցա ի գերութիւն գնացին։

28 փետր. 1895 թիւ 2.

Արքեպիսկոպոսն ինքն ալ նոր հաստատուած ապրելի էջմիածնայ ի դպրոցականներեն մեջ չէր։ Ասոնք ամենքն ալ գերեցան։ Ասոնց հետ ալ Զեր Հ. արքեպիսկոպոսին որ խարդախեցաւ։ Զեր Հ. Գրիգոր։

[illegible] Հարգելի Պարոն։

Յանդգնութիւն [illegible] Ձեր Գ. արքեպիսկոպոսին որ խարխափեմ նոր գիրք մը գրել։ Սակայն [illegible] Ձեր Գերազանցութենէն։ Ուստի [illegible] Ձեր Գերազանցութեան [illegible]։

Թող Ձեր Գ. արքեպիսկոպոսը [illegible] [illegible]։ Ձեր [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։

Ի միջոց [illegible] Ձեր Գ. արքեպիսկոպոսին [illegible] [illegible] [illegible]։

15 Դեկտ 1895 թիւ 3

Հոգեւոր

Վերջին անգամ 15 էն դեկտեմբերի գրեցի Ձեր Գ. արքեպիսկոպոսին [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

22 Դեկտ. 1895 թվին

Զեր Ա. Օծության հարգելի անձն 22-ին նշանակած աշխատությունս ստանալով՝ ինձ համար մեծ բարություն համարեցի։ Ես և իմ արդեն մոտ ութսուն տարի է, որ 1880-ին խնդրեցի հանգստանալ հոգևոր գործերից, որովհետև մարմնի թուլությունս ինձ թույլ չի տալիս հոգևոր գործերս կատարել։ Բայց Ձեր հրամանը ինձ համար անարգանք է դիտվում։ Հրամանքդ ինձ հրամայեցիր Ս. Գրիգորի հիվանդանոցում ծառայել։ Հրամանքդ ինձ ասացիր, որ ինձ ոչ ոք չի ծառայեցնի հիվանդանոցում։

Գիտեմ, Հարգելի Զեր Գերազանցություն, որ ինձ ոչ ոք չի ծառայեցնում, որովհետև ամենքն գիտեն, որ ինձ ոչ ոք չի կարող ծառայեցնել։ Ինձ ասում է, թե ինչպես Ս. Գրիգորի հիվանդանոցում ինձ ոչ ոք չի ծառայեցնի։ Ինչպես

[illegible] Ա. Պետրոսի [illegible] Հանդիպարանական [illegible]
[illegible] Ամենայն [illegible] Գրիգոր [illegible] Գրիգոր [illegible]
[illegible] Գրիգոր